

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt II. Ex Concilio a Antiochensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

quam clericus, sed tanquam laicus confert. Suarez *dist. sect. 3. num. 20.*

9. h. *Ab Ecclesia abscindatur.*) Dionysius Exiguus legit, *pœnis abscindatur.* Gentian. Haloander, & Rabanus, *omnino abscindatur.* Aristenus, *longissime ejiciendus*: quæ verba sic interpretatur Zonaras, ut tabescens membrum ab Ecclesia abscindatur omnino, tum ob summam impudentiam, tum quia nunquam reintegrari canonicè potest, quia cum prius fuerit depositus, mox ab Ecclesia abscinditur. Balsamon legit, *ab Ecclesia abscindatur ut impudentissimus.* Ecclesia hic significat Catholicorum congregationem, *cap. Ecclesia 8. de consecr. dist. 4.* siquidem omnes credentes unum Christi corpus efficiunt, *cap. si quis 58. ii.*

quest. 3. abscindatur verò idem significat in presenti, atque excommunicetur, ut docuerunt Pannormit. & Anton. *in presenti,* Bellarminus *de eccles. cap. 8.* Suarez *disput. 8. sect. 1.* & probatur *ex cap. si quis presbyter 5. cap. si quis Episcopus 6. ii. quest. 3.* per excommunicationem enim quis scinditur, & separatur ab Ecclesia, id est à communione fidelium, & corporis Christi, *cap. audvivi 21. cap. nihil 33. ii. quest. 3.* & extorris fit à regno Dei, à confortio fidelium, & liminibus Ecclesie, *cap. si autem 11. cap. canonica 107. ii. quest. 3. in can. 20. Apost. ibi.* A communione modis omnibus abscindatur, sicut Simon Magus à Petro. Faciunt D. Chrysof. *in homil. de anathemate.* D. August. *de unit. Eccles. cap. ult. Eusebius lib. 5. hist. cap. 14.*

CAPVT II.

Ex Concilio a Antiochens.

SI quis presbyter ab Episcopo suo fuerit degradatus, aut officio pro certis criminibus suspensus, & ipse per contemptum, & superbiam aliquid de ministerio sibi interdicto agere præsumperit, & postea ab Episcopo correptus, in cœpta perdurauerit præsumptione, hic omnimodis excommunicetur, & ab Ecclesia expellatur; & quicumque cum eo communicaverit, similiter se sciat excommunicatum. Similiter de clericis, laicis, vel sceminis excommunicatis observandum est. Quod si aliquis ista omnia contempserit, & Episcopus emendare non potuerit, Regis judicio exilio damnetur.

NOTÆ.

- I. *A Antiochens.*) Ita legitur in prima collectione, *sub hoc tit. cap. 2.* sed aliquibus verbis additis à Raymundo, alis inversis, ut facile lectori constabit, si conferat textum hunc prout hic transcribitur ex dicta prima collectione cum ipso canone, prout jacet apud Raymundum, & prout habetur in ipso Concilio Antiocheno, & in Codice canonum Ecclesie universalis, ordine 83. ubi ita habetur: *Si quis Episcopus à Synodo depositus, vel Presbyter, aut Diaconus à proprio Episcopo, ausus fuerit aliquid de ministerio agere, sive Episcopus secundum precedentem consuetudinem, sive Presbyter, sive Diaconus, nullam amplius in alia Synodo spem restitutionis, nec defensionis locum ei habere liceat, sed omnes ei communicantes ab Ecclesia abscindantur, & maxime si postquam cognoverint sententiam adversus prædictos fuisse prolatam, eis communicare ausi fuerint.* Concil. hoc Antiochenum primum celebratum fuit sub Julio Papa I. anno 340. in quo Arriani Arhanasium deposuerunt, atque Gregorium Capadocem in ejus locum substituerunt, ut referunt Pinus, & Corjolanus *in historia ipsius Concilii.* P. Marcha *lib. 3. concord. cap. 3.* Unde canones in eo editos tanquam ab Arrianis, & Eusebianis factas auctoritate carere docuerunt Binius, & Corjolanus *ubi supra.* & textum *in cap. 1. ii. dist. 16.* ubi inter Catholica Concilia hoc refertur, accipiunt de alia Synodo Antiochena, cum sex fuerint in ea civitate celebrata; non verò de hac prima. Et Baronius *tom. 3. anno 341. num. 37.* Gratianum perstringit, eo quod in eo textu canones Antiochenos inter editos à Catholicis enumeret. Sed licet verum sit, triginta sex Episcopos Arrianos in hac Synodo interfuisse, & ita majorum Patrum partem ex Arrianis fuisse, tamen Ecclesia canones ab eis editos, rectam disci-

plinam continentes, tanquam ab injustis possessioribus eripuit, & sæpe eis usa est, appellando Concilium illud sanctum, ut in Concilio Triburienti *cap. 2.* Romano sub Leone IV. apud Baronium *10. 10. anno 853. num. 39.* Primò inferendo eos in codice canonum Ecclesie universalis, ut hodie reperuntur, ut refert Ant. August. *lib. 1. de emend. Gratiani, cap. 11.* his verbis: *Canones Concilii Antiocheni receptos esse constat, & in corpore canonum positos ante Concil. Chalcedonense, ut in ejus Concilii act. 12. Græcis, Latinis 1. apparerit; & ex libro etiam Latino, quem eodem nomine Corpus Canonum dicimus.* Idem refert Baronius *tom. 3. anno 341. n. 34.* Etiam eisdem canonibus usi sunt Patres Synodi in Trul. ut ex secundo ejus canone constat, relato *in c. placuit 4. 16. dist.* necnon probavit Dionysius, test. Eusebio *lib. 7. hist. Eccles. c. 24. & 25.* Nicolaus II. *in epist. ad Michaelem Imperat. & epist. 10. ad Episcop. & cleric. C.P.* in 8. Synodo generali sub Hadriano II. *act. 7.* Leo IV. *ad Episcop. Britannia, apud Baronium anno 855. num. 28.* Palschalis II. *epist. 2. 4.* Illud tamen notandum est, quod licet in Concilio Chalcedonensi, *act. 4. nique 11.* recitentur duo canones Concilii Antiocheni, videlicet 16. & 17. tamen non ut ex Concilio Antiocheno, sed ut ex dicto Codice canonum Ecclesie universalis citantur *num. 95 & 96.* ut extant in dicto codice. Cum ergo prædicti canones Concilii Antiocheni reperirentur collecti, & incorporati in ipso codice canonum Ecclesie universalis, præsentem canonem ex eo transcripserunt Gratianus *in cap. si Episcopus 11. quest. 3.* Papiensis *in dist. 1. collect. à quibus accepit Raymundus, & huic sextæ collectioni inseruit, & ex capitularibus Caroli eum citat Cironius lib. 1. obs. cap. 1.* & forsan Carolus Magnus inseruit hunc canonem suis Capitularibus ex Concilio Toletano, quod illi transmisit Helipandus Tolet, Archiepiscopus, & in

in bibliotheca Fuldensi in membran. literis Gothicis scriptum refert Bargas in fragmentis Luitprandi, num. 77. ubi cap. 6. Ita legitur: Presbyter contumax excommunicandus est. Si quis presbyter ab Episcopo suo fuerit degradatus, aut officio pro certis criminibus suspensus, & ipse per contemptum, & superbiam aliquid de ministerio: cetera desunt. Etiam textus hic ab aliquibus citatur ex Concil. Vennensi celebrato sub Stephano III can. 9.

b Excommunicatum.] Minori excommunicatione videlicet, iuxta ea, quae dabitur in cap. significavit, de sent. excom.

2. c Quod si aliquis.] Verba quae sequuntur transcripta Raymundus ex Concilio Vennensi can. 9. ubi ita habetur: Excommunicatus in Ecclesia non debet intrare, nec cum ullo Christiano cibum, vel potum sanare. &c. Quod si aliquis ista omnia contempserit, & Episcopus emendare minime potuerit, Regis iudicio exilio condemnatur. Unde prior pars huius textus transcripta est ex dicto Concilio Antiocheno secunda verò ex Concilio Vennensi. De hac exilij poena, & quare desideretur requisitio Regis ad eam imponendam, egi in cap. 1. de ca. luminator.

COMMENTARIUM.

3. a assertio: Presbyter degradatus, vel depositus celebrans, ab Ecclesia omnino absconditur. Probat eam textus in cap. si Episcopus 6. cum sequenti cap. sanctem 11. cap. absit autem 14. 11. quast. 3. cap. Salonitana 63. dist. cap. accedens 20 50. dist. cap. 3. cap. laiores 4. cap. fraternitati 6. cap. Apostolica 9. hoc tit. faciunt textus in cap. 2. de sacram. non iter and. cap. veritatis, de dolo & contum. cap. ut clericorum 15. §. si quis igitur, de vita & honestate cleric. cap. 1. §. si siturus, de iudic. lib. 6. cap. 1. §. final. cap. is cui, de sent. excom. lib. 6. Consonat lex 17. tit. 9. part. 1. Illustrant Suarez de censur. disp. 18. sect. 3. Petrus Gregor. lib. 4. part. tit. 8. cap. 4. & lib. 32. synag. cap. 30. Covar. in cap. alma mater, 1. part. §. 6. num. 8. alij congesti à Cenedo ad Decretal. collect. 63. Barbosa in presenti.

4. b Sed pro dubitandi ratione ita insurgo. Clericus degradatus omni privilegio clericali, & ecclesiastico fofo privatus traditur Curiae seculari, ut debitis poenis puniatur, ea novimus, de P. S. cap. cum non ab homine, ubi late probavi, de iudicij. Ergo si in presenti casu clericus erat degradatus, ut constat ex hoc capite 2. ibi, degradatus; non poterat postea ab episcopo excommunicari, cum iam projectus esset ab Ecclesia & ejus iurisdictione, & majori poena erat afficiendus à iudice seculari. Accedit nam non pervenitur ad degradationem clerici, nisi prius fuerit excommunicatus, & depositus; & tandem si incorrigibilis est, degradatur, cap. cum non ab homine, de iudicij. Ergo si in presenti casu excommunicatio praecesserat degradationem, ad quid postea excommunicatur, sive ab Ecclesia absconditur, cum iam per priorem excommunicationem esset à communione fidelium privatus.

5. c Quae dubitandi ratione non obstante vera est praesens assertio, pro cuius expositione seire oportet praesentem rubricam generalius concipi in hac sexta collectione, quam in prima, ubi tantum ita habetur: De clerico excommunicato vel deposito ministrante. Immo & in aliquibus condicibus deest verbum depositio: sed Raymundus ut comprehen-

deret omnes decisiones sub hoc titulo compilatas, adiecit ea verba, depositio vel interdictio, ut notant Ant. Augustin. in notis dictam 1. collect. Buttrius, Panormit. Anania, & alij relati à Cenedo in collect. 25. ad Decret. & recte, agitur enim in hoc titulo de poenis, quibus afficiendi sunt clerici, qui cum essent ob varios excessus modò depositi, modò excommunicati, modò suspensi, modò interdicti, contemptis Ecclesiae clavibus se ingerunt ministerii sacris. De depositis agitur in cap. 1. & 2. hoc tit. de interdictis, & excommunicatis in cap. 3. cap. 4. cap. fraternitati 6. cap. fin. De suspensis in cap. ad Apostolica 9. & idèd ita generalis concipi debuit rubrica. Accedit, nam ut notarunt Hostiensis, Anton. Panormit. & alij, praesens titulus superioribus coniungitur, quia in illis adum fuit de variis delictis, ob quae excommunicatio, depositio, suspensio vel interdictum infliguntur, ideo in praesenti titulo agitur de omnibus illis, qui contemptis praedictis censuris in gradibus suis ministrarunt.

Deinde sciendum est, quod deponere modò

significat idem, atque rem alicui custodiendam tradere l. 1. ff. de positi; quòd ratione etiam testium dicta depositiones appellantur in l. 3. Cod. si minor se maiorem; quia qui testimonium profert, quodammodo veritatem sibi notam fidei iudicis committit modò significat idem atque auferre, seu derelinquere; quo modo etiam dicimus deponere officium: unde quando quis officio, vel dignitate privatur, deponi dicitur. Quare hanc poenam propriam esse clericorum, docuerunt, Bernard. Diaz in praxi, cap. 153. Suarez de censur. disp. 30. sect. 1. num. 2. argumento capitis 250. dist. capitis 2. de poenis lib. 6. quamvis aliquando extendatur ad religiosos, etiam si clerici non sint, immodè & Abbatissas ut docet Suarez supra, quia & haec sunt personae ecclesiasticae. Haec depositio duplex est, alia verbalis tantum, alia verbalis, & realis: verbalis tantum, est, quando clericus in perpetuum deponitur ab omni officio sine spe restitutionis, cap. Teugnaldum 11. quast. 3. cap. presbyter, 81. dist. cap. si clerici, §. de adulterio, cap. cum non ab homine, de iudicij: post quam plerumque clerici deturbantur olim in monasteriis poenitentiae peragendae causà, cap. tua, de poen. cap. sacerdos, 81. dist. de qua depositione aliqui accipiunt canonem 13. Concilij Arelati in illis verbis De his, qui scripturas sanctas tradidisse dicuntur, vel vasa Domini, ca, vel nomina fratrum suorum, placuit nobis, ut quicunque eorum ex actis publicis fuerit detectus, non verbis nudis, ab ordine Clerici amoveatur. Sed non rectè, nam in eo canone potius agitur de suspensione, quam nolunt Patres deinceps eo casu apponi, sed potius depositionem, ut docuerunt Morinus lib. 2. exercit. cap. 11. Bosquetus in notis ad Innoc. III. lib. 1. regestr. 13. epist. 130. Realis depositio dicitur, quando non sinitur in verbis tantum, sed realiter, & solemniter clericus deponitur, & illi auferuntur ornamenta, quae in ipsa ordinatione data fuerunt: de qua in Concilio Tolet. 4. cap. 27. ibi: Episcopus, Presbyter, aut Diaconus, si a gradu suo iniuste deiectus in secunda Synodo innocens reperitur, non potest esse quod fueras, nisi gradus amissos recipiat coram altario de manu Episcoporum. Si Episcopus est, orarium, annulum, & baculum: si Presbyter, orarium, & planetam: si Diaconus, orarium & albam: si subdiaconus, patenam & calicem: sic & reliqui gradus ea in reparatione sui recipiant, quae cum ordinarentur, perceperant. Baderi

6. Depositi quid

repetit

reperit ex Concilio Maguntino Gratianus in cap. *Episcopus presbyter* 11. *quæst.* 3. Synodus 8. *act.* 7. Cum enim clerici ordinabantur, ejusmodi ornamentis ornabantur, ut constat ex Concilio Carthag. 4. *can.* 5. *cum sequent.* Aquisgran. *can.* 9. *lisdoro lib.* 2. *de offic. eccles.* cap. 6. unde eisdem in depositione debebant spoliari. Illustrant Langleus *lib. ult. semestr. cap. penul. & ultimo*, Acuña in *cap. scimus.* 43. *dist.* Lemaitte *lib.* 2. *de instit. Episcop.* cap. 5. Petrus Herodius *lib.* 1. *Pandect. tit.* 5. & *lib.* 51. *tit.* 4. cap. 25. Morinus *lib.* 2. *exercit. cap.* 11. & aliquos laudavi in *cap. cum non ab homine*, *de iudiciis*. Aliquando Ecclesia clericos non in perpetuum deponit, sed ad tempus, *cap. cum in cunctis*, §. 2. *de elect. cap. tam literis* 33. *de testibus*, cap. 2. *de tempor. ordin. lib.* 6. veluti donec delibuerint, & satisfecerint, *Clement. 1. de decimis*: & hæc pœna propriè suspensio dicitur, licet aliquando depositio appellatur, *cap. hoc tit.* & è converso depositio suspensio appellatur, *cap. si quis Episcopus*, 83. *dist.* varia de suspensionis & depositionis speciebus tradit Morinus *lib.* 2. *exercit. cap.* 3. *cum sequent.* & hæc suspensio nonnunquam pro levi culpa imponitur, *cap. presbyter* 2. *quæst.* 3. *cap. inter. de purgat. canon.*, interdum pro maiori crimine, *cap. tam literis* 33. *de testibus*, *cap. in loco* 5. *quæst.* 4.

7. De effe-
libus
depositio-
nis.

Deinde sciendum est, depositionem modò fieri à beneficio, *cap. infirmus* 13. *de simonia*; modò ab officio, *cap. si quis Episcopus*, 50. *dist. cap. si quis clericus* 10. 87. *dist.* modò ab officio, & beneficio, *cap. veritatis* 8. *de dolo*, & *contum.* quas & alias depositionis differentias doctè illustrant Morinus *lib.* 2. *exercit. cap.* 12. Gibalin. *de censur. dispur.* 7. *quæst.* 13. Depositio à beneficio privat clericum ipso beneficio, in quo differt à suspensione, quæ tantum privat perceptionem fructuum. Suarez *de censur. dispur.* 30. *sect.* 1. *num.* 3. & 4. Depositio ab officio modò fit ab iis, quæ sunt ordinis tantum, *cap. at si clericus* 4. *de iudiciis*, veluti cum quis deponitur à sacerdotali officio, *cap. Tengualdum* 10. 11. *quæst.* 3. *cap. latores* 4. *hoc tit.* vel à gradibus ecclesiasticis, *cap. 2. de pœnis lib.* 6. modò ab aliis, quæ sunt etiam jurisdictionis, veluti cum quis deponitur ab Episcopali dignitate, *cap. quod ad translationem*, *de renunc. cap. ut clericorum* 13. 8. *si quis ita*, *de vita & honest. cleric.* aut à dignitate, honore, ordine, officio, ac beneficio, *ut in dicto cap. veritatis. cap. i. ad finem. de homicid. in* 6. Cum à jurisdictione quis deponitur, non tantum ipsa jurisdictione privatur, sed ipso munere jurisdictionis, in quo differt depositio à suspensione, quia suspensus privatur usu jurisdictionis; licet convenient in eo, quod gesta tam per depositum, quam per suspensum, nullius momenti sunt, quia quemadmodum ille non habet dominium jurisdictionis, ita hic privatur actuali usu. Suarez *dict. dispur.* 26. *sect.* 2. *num.* 2. & *disp.* 30. *sect.* 1. *num.* 7. Cum verò ab ordine depositio fit, utique ipso ordine depositus nec privatur, nec privari valet, *cap. quod quidam* 97. 1. *quæst.* 1. *cap. ostenditur.* 32. *de consecr. dist.* 4. *cap.* 2. 32. *quæst.* 7. quia per characterem indelebilem gradus confertur, qui proinde Ecclesiæ depositione auferri non potest, ut probant Theologi scholastici in 4. *dist.* 25. Suarez *de censur. dispur.* 30. *sect.* 1. *num.* 7. nec in hoc plus continet depositio ab ordine, quam suspensio, ut rectè notavit Suarez *dict. num.* 7. Unde provenit, quod actus ordinis (modò jurisdictionem non requirit, ut absolutio sacramenta-

lis) gesti à deposito, validi sint, si modò depositus debita forma, & materia utatur cum legitima intentione, quia is retinet eandem ordinis potestatem, à qua ex divina institutione actus valorem, & efficaciam assequitur, si cætera necessaria concurrant: quare rectè advertit Suarez ubi supra, *num.* 7. quod Episcopus depositus verè ordines confert, & sacramentum confirmationis administrat; & sacerdos depositus valè consecrat, quemadmodum & suspensus & degradatus, quia clericus depositus clericus manet, & clericus vocatur in præfenti titulo, ut notavit Panormitan. in *cap. 1. hoc tit. num.* 2. & retinet privilegium clericale, *cap. at si clericus* 4. *de adult. cap. cum non ab homine* 10. *de iudic. cap. tua* 6. *de pœnis*.

His præmissis apparet iam ratio præfentis assertionis; nam cum Ecclesia non possit actus ordinis à clerico deposito gestos nullos reddere, quemadmodum reddit inane actum jurisdictionis ab eo celebratum, ideo propositis pœnis saepe sapienter statuit, ne clericus depositus attingere audeat ministerium sibi interdictum; & ideo tam in hoc *cap.* 1. quam 2. statuitur, ut si Episcopus, Presbyter, aut Diaconus à suis gradibus pro certis criminibus fuerint depositi, & nihilominus atrectaverint ministerium sibi antea commissum, ab Ecclesia abscondantur, hoc est in perpetuum excommunicentur, & rectè; nam quamvis Ecclesia non possit characterem per sacramentum Ordinis in anima impressum abolere ac proinde nec ordinis potestate clericum privare; valet tamen perpetuò usum ejus clerico interdiceret, saltem ne ritè & licitè exerceatur ejus gradus officium, iuxta potestatem, quam habet Ecclesia ferendi censuras: quod si non fervet clericus similem prohibitionem, sed nihilominus pertinaciter contra eam agat interdictum sibi ministerium exercendo, contemptus quidem est clavium Ecclesiæ, ecclesiasticæque potestatis & superbia, *cap. final. hoc tit.* & præsumptio dicitur in hoc *cap.* 2. ibi: *presumpserit*; & *cap. latores* 4. ibi: *presumpserit*; & in aliis, *hoc tit.* seu audacia, *cap. 1. hoc tit.* ibi: *ausus fuerit*; & *cap. si quis Episcopus* 6. 11. *quæst.* 3. *cap. Solonitana*, ibi: *Attingere audeat*. 63. *dist.* & temeritas, *cap.* 3. *hoc tit.* ibi: *Pro ausu tanta temeritatis*. Unde ob istam contemptum iustè clericus depositus ministerium absconditur ab Ecclesia, & modis omnibus excommunicatur.

Nec obstat dubitandi ratio supra expensa; nam in præfenti non agimus de clerico degradato, Curiaque sæculari tradito, sed potius de clerico deposito, qui non tradebatur Curia sæculari. Nec interest, quod in *cap. 2. hoc titulo*, appelletur clericus degradatus, quia in veteribus Ecclesiæ canonibus sæpius degradatio ponitur pro depositione, & pro eo delicto, pro quo in uno canone iungitur depositio, in alio imponitur degradatio, quali eadem pœna veluti in canone 44. Apost. circa Episcopum usurarium ita cavetur: *Episcopus, & pecunias mutuo datus cum favore exigens, vel cesser, vel deponatur*. Et cum reperatur canon hic in Synodo Nicæna, *can.* 17. & Trullana *can.* 10. ita habetur: *Clericus à diaconatu, & supra pecuniam non commodet ad usuras, & quod si quis adversus hæc statuta venire presumpserit, communione concessa ab ordine degradatur*. Aurelian. 3. *can.* 16. ibi: *Exactor favoris aut usurarum possessor, secundum Patrum statuta degradatur*. Tarrac. *can.* 10. Illiberit. *can.* 20. ibi: *Si quis clericorum decretus fuerit usuras accipere, placuit degradari, & abstinere*. QUAM

Quam pœnam explicat Concilium Arelat. 2. can. 14. ibi: *Si quis clericus pecuniam dedit ad usuram, depositus à Clero, à communione habeatur alienus.* Similiter in can. 25. *Apost.* ita cavetur: *Episcopus, vel Presbyter, vel Diaconus fornicationis, vel surti convictus deponatur, & mox sequeatur.* Quam pœnam ita explicant Patres Concilii Aurel. 3. can. 8. *Si quis clericus furtum, aut falsitatem admisit, quia capitalia sunt crimina, communione concessa, ab ordine degradetur.* Notavit Morinus lib. 2. exercit. cap. 11. Unde clericus, qui in cap. 1. hoc tit. dicitur depositus, in cap. 2. dicitur degradatus. Nec obstat augmentum ipsius dubitandi rationis, quia licet jam clericus in presenti casu fuisset depositus pro criminibus, tamen crescente malitiâ, per contemptum clavium ministrando in gradu interdicto amplius excommunicari valet, cap. cum non ab homine 10. de iudiciis, cap. capitulum 30. de rescriptis, Clement. 2. de sent. excom. sicut excommunicatus deponitur, cap. clerici, 36. dist. cap. latores 4. hoc tit. Nec novum est, ut pro duplici culpa, duplici quis puniatur pœnâ, cap. ut clericorum, vers. Si quis igitur, de vita & honest. cleric. Sunt tamen hoc casu, & similibus diversarum rationum censuræ, & ideo nihil impedit, quod eidem personæ diversa pœna imponatur propter diversa delicta, ut in presenti, sed etiam propter idem delictum, si in tantum crescat contumacia, ut omnem hanc pœnam mereatur, ut latè docet Suarez de censur. dispnt. 5. sect. 2. num. 4.

autem, de re iudic. in 6. ubi statuitur, quod si iudex ordinarius, vel delegatus, suspensus, durante suspensione se ingesserit divinis officiis, irregularitatem contrahat, à qua non nisi per Romanum Pontificem possit absolvi. Ex quo textu expressè deducitur, suspensum ab officio ecclesiastico, & adhuc temerè se ingerentem divinis officiis, irregularitatem contrahere. Ergo non rectè in presenti docetur, tantum abscondendum ab Ecclesia, id est excommunicandum esse. Pro cuius textus solutione, omisso Cardinali in presenti, qui discrimen constituit inter clericos in maioribus ordinibus constitutos, & minoribus gradibus initiatos, ministrantes post suspensionem, ita ut primi irregularitatem contrahant, secundi verò tantum excommunicentur; quæ solutio facilè refellitur ex traditis supra in cap. 1. verius dicendum est, ob violationem censuræ irregularitatem contrahere clericum suspensum post suspensionem celebrantem, cap. Apostolica 9. hoc tit. Similiter & clericum interdictum, cap. latores 4. hoc tit. excommunicatum, ut dicemus in cap. sequenti. Unde majori ratione depositus celebrans irregularis fit, quia omnis depositio involvit in se suspensionem. Nec in presenti negatur clericum depositum celebrantem, irregularitatem contrahere, sed amplius esse excommunicandum eum statuitur: quo modo etiam expendi, & exponi possunt textus in cap. 1. c. is cui 20. de sent. excom. in 6. cap. latores 4. cap. fraternitatis 6. cap. postulasti 7. §. quævisisti, hoc tit. junctis adductis in eorum commentariis.

10.

CAPUT III.

Alexander III. à Londonen. Episcopo.

Clerici autem, si qui à suis, aut etiam de mandato Romani Pontificis ab aliis Episcopis interdicti, vel excommunicati ante absolutionem divina officia celebraverint, nisi moniti sine dilatione redierint, perpetuæ depositionis sententiam pro ausu tantæ temeritatis incurrant.

NOTÆ.

Ant. August. in presenti: quam literam retineo, quia in dicta prima collectione, additur, *pars capituli relatum*; unde cognoscitur, in presenti referri partem textus in c. relatum, ne cleric. vel monachi qui inscriptionem habet, Londinensi Episcopo. De diœcesi Londinensi egi in cap. 6. de consuet.

I. ^a London. In prima collectione, sub hoc tit. cap. legitur *Turonensi*, post Concil. verò Later. part. 26. c. 9. legitur *Livoniensi*, & in quodam Codice Tarraconensi, *Londonensi*, ut notavit

CAPUT IV.

Idem à Toletano Archiepiscopo.

Latres presentium cum tuis literis ad nostram accedentes presentiam, suum nobis excessum plenius intimarunt, scilicet quod tam ipsi, quam alii multi, postquam interdicti & excommunicati fuerunt, divina præsumperint officia celebrare. Quoniam verò cum eis magnam multitudinem in hoc peccasse dicebant, nec nobis qui eorum magis, vel minus deliquerint, innotescere potuit, negotium discretionis tuæ duximus remittendum, s. t. p. A. f. m. quat. rei veritate diligentius inquisita, si x. solummodo, vel pauciores in his deliquisse constiterit, omnes in perpetuum ab officio sacerdotali deponas: si verò multitudinem magnam in hoc peccasse cognoveris, eos quos magis causam delicti esse constiterit, perpetua depositione condemnes, & alios, qui non tantum deliquerunt, ab officio ad tempus suspendas, & omnibus pœnitentiam secundum discretionem tibi à Deo datam injungas.

D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. V.

N^o

NOTÆ.